

Tiina Valkendorff, Päivi Ruutiainen & Anna Louhensalo (toim.)

Odotan aurinkoa

Selkokielistä tarinoita Suomeen tutustumisesta

Odotan aurinkoa

Selkokieliisiä tarinoita Suomeen tutustumisesta

Tiina Valkendorff, Päivi Ruutiainen & Anna Louhensalo (toim.)

Humanistinen ammattikorkeakoulu
Humanistisen ammattikorkeakoulun julkaisuja 89

ESR:n rahoittama Porukalla pääosaan -hanke (1.3.2017–30.11.2019)
oli Humanistisen ammattikorkeakoulun sekä Ryhmäteatterin ja
Zodiak – Uuden tanssin keskuksen yhteistoteutus.

Kannen kuva: Emilia Reponen
Graafinen suunnittelu ja taitto: Katja Tiilikka

Humanistisen ammattikorkeakoulun julkaisuja 89

© Humanistinen ammattikorkeakoulu ja tekijät 2019

ISBN 978-952-456-350-5 (painettu)
ISBN 978-952-456-351-2 (verkkojulkaisu)

ISSN 2343-0664 (painettu)
ISSN 2343-0672 (verkkojulkaisu)

Punamusta Oy, Tampere

Sisällys

Alkusanat	5
Kalilah: Mustikkapiirakkaa Kekkonen kanssa	9
Hamal: Rakensin Suomeen majan	17
Armagan: Tasa-arvo	25
Aras: Ystävä kirjastosta	36
Wasim: Sääskien puremia	44
Jamila: Mikä ihmeen Finlandia?	57
Asima: On niin hiljaista	65
Jahandar: Kun lunta sataa, sydämeni avautuu	72
Majeed: Vaikeinta on matematiikka ja talvi	79

Alkusanat

Kirja *Odotan aurinkoa* on selkokielineen teos.
Selkokieli on helposti luettavaa ja ymmärrettävää
suomen kieltä.

Kerromme kirjassa maahanmuuttajanuorten tarinoita.
He ovat juuri muuttaneet Suomeen.
Kirjassa kuvataan heidän suhdettaan Suomeen ja
suomalaisuuteen.
Tarinoissa nuoret kertovat kotimaastaan lähtemisestä
ja Suomeen sopeutumisesta.
He kertovat myös ystävydestä, ruuasta, rakkaudesta,
rasismista ja toivosta.

Selkokirjan idea syntyi kirjastossa.
Siellä huomasimme,
että selkokieliä kirjoja oli vain vähän.
Sen vuoksi halusimme tehdä teoksen selkokielellä.
Tämä voi olla sinulle ensimmäinen kirja,
jonka luet kokonaan.

Kirjassa kerromme, miltä tuntuu tulla uuteen maahan.
Millaista on asua uudessa kotimaassa
ja tutustua uuteen kulttuuriin?

Suomalaisilla ihmisillä on erilaisia mielipiteitä
maahanmuuttajista.
Tässä teoksessa esitellään maahanmuuttajien ajatuksia
suomalaisista.

On tärkeä kuulla erilaisia tarinoita ja ajatuksia Suomesta.
Kirjan tarinoissa kerrotaan murheesta ja toivosta.
Suomen talvi on tarinoissa pitkä ja pimeä.

Keväällä aurinko paistaa.
Auringonpaiste houkuttelee suomalaiset esiin kodeistaan.
Luonto muuttuu vihreäksi.
Kun on lämmin, ihmiset ovat iloisia ja puhuvat
enemmän kuin talvella.
Sen vuoksi annoimme kirjan nimeksi *Odotan aurinkoa*.
Suomeen tutustuminen herättää toivoa.
Myös valo ja ystävät luovat toivoa.

Tarinoiden kertojat pitävät suomen kieltä
vaikeana ja kauniina.

Nuorten mielestä on tärkeää osata suomen kieltä.
Suomalaiset ovat äänestäneet sanat *äiti* ja *rakkaus*
kielemme kauneimmiksi sanoiksi.
Nämä sanat ovat tärkeitä myös tarinoiden nuorille.

Odotan aurinkoa -kirja sopii kaikille,
jotka haluavat kuulla maahanmuuttajanuoren tarinan.

Kirjassa on valokuvia.
Nuoret ottivat suurimman osan valokuvista.
Valokuvissa on asioita ja paikkoja,
jotka ovat heille tärkeitä.

Tarinoiden kertojat eivät esiinny kirjassa omilla nimillään.

Kirjan ovat toimittaneet
Tiina Valkendorff, Päivi Ruutiainen ja Anna Louhensalo.

Syyskuun auringossa,
Tiina, Päivi ja Anna

Rakastan lukemista ja luen paljon eri kielillä.

Kalilah: Mustikkapiirakkaa Kekkonen kanssa

Saapuminen Suomeen

Tulin Suomeen perheeni kanssa syksyllä vuonna 2015.

Olin silloin 16-vuotias.

Matkustin osan matkasta laivalla.

Laivalla saavuin myös Turkuun.

Turku oli ensimmäinen näkemäni kaupunki Suomessa.

Turku tuntui hyvältä kaupungilta.

Kaikki ympärilläni oli erilaista kuin koskaan aiemmin.

Koko maa oli uudenlainen.

Sää oli kaunis.

Asuin ensin vastaanottokeskuksessa.

En viihtynyt siellä.

Ihmisiä oli liikaa.

Olin iloinen, kun muutimme vastaanottokeskuksesta pois.

Muutimme Helsinkiin.
Halusimme muuttaa Helsinkiin,
koska täällä asuu paljon sukulaisiamme.

Esimerkiksi minun tätini asuu täällä.
Meillä on Helsingissä oma koti.
Asun äitini ja sisarusteni kanssa.

Pääsin peruskouluun

Olen kotoisin Somaliasta.
Olen asunut monessa maassa.
Somaliasta muutimme ensin Syyriaan ja sieltä Turkkiin.

Somaliassa en käynyt koulua,
mutta äitini opetti minut lukemaan.
Pääsin ensimmäistä kertaa kouluun, kun muutimme Turkkiin.
Olin silloin 12-vuotias.

Pääsin opiskelemaan suomalaiseen peruskouluun
heti kun tulimme Suomeen.
Suomalainen koulu on mielestäni todella hyvä.
En osaa sanoa, mikä kouluissa voisi olla paremmin.

Lempiaiaineitani ovat englantia ja fysiikka.

Osaan puhua somaliaa, arabiaa, englantia ja suomea.
Opin helposti kieliä, ja opettaja sanoikin,
että minulla on kielipää.

Lämmin ja valoisa kesä

Lempivuodenaikani on kesä.
Minun lempikuukauteni on kesäkuu.
Silloin on lämmintä ja valoisa.
Suomen sää on minulle vaikea asia.
Talvella on hyvin tylsää!
On niin kylmää ja pimeää.
Talvella olen paljon sisällä.
Ulkoilen vain, jos olen menossa jonnekin.

Parasta Suomessa

Parasta Suomessa on rauha.
Suomi on hyvin rauhallinen maa.
Se on minulle todella tärkeää.
Myös koulu on Suomessa hyvä.
Opettajat ovat hyviä.

Suomalainen hiljaisuus

Somalialaiset ihmiset ovat hyvin sosiaalisia.

Toisinaan suomalaiset ovat melko epäsosiaalisia.

Joskus minusta tuntuu siltä,

että suomalaiset eivät halua puhua vieraiden kanssa.

Somaliassa ihmiset puhuvat koko ajan ja kaikkien kanssa.

Somaliassa on tavallista puhua vieraille ihmisille.

Vaikka suomalaiset ovat hiljaisia,

niin monet heistä ovat hyvin ystävällisiä.

Minä olen saanut suomalaisia ystäviä.

Olen siitä hyvin iloinen.

Ystäviä voi saada mistä vain.

Tutustuin yhteen ystävääni,

kun kohtasimme kuntosalilla.

Helppo ja vaikea sana

Minusta suomen kielen kaunein sana on *unelma*.

Se on niin kaunis sana!

Suomen kielen vaikein sana on *violetti*.

Se on todella vaikea ääntää.

Mustikkapiirakkaa!

Kouluruoka on hyvää, koska se on niin terveellistä.
Kotona me teemme somalialaista ruokaa.
Somalialaiseen ruokaan laitetaan
enemmän mausteita kuin suomalaiseseen.

Lempiruokani Suomessa ei ole oikeastaan ruoka.
Se on jälkiruoka: mustikkapiirakka.
Mustikkapiirakka on parempaa kuin mikään
somalialainen ruoka.
Söin mustikkapiirakkaa koulussa.
Sen jälkeen halusin opetella tekemään sitä myös itse.
Löysin mustikkapiirakan ohjeen internetistä
ja leivon sitä kotona.

Lukemalla oppii

Minä harrastan lukemista.
Luen kirjoja useilla kielillä,
esimerkiksi arabiaksi, englanniksi ja suomeksi.
Kerran lainasin kirjastosta kirjan Urho Kekkosesta.
Hän oli Suomen tasavallan presidenttinä 25 vuotta.
Kirjassa kerrottiin hänen elämästään.

Minusta tuntuu, että Kekkonen oli hyvä presidentti.
Hän oli presidenttinä hyvin monta vuotta.
Suomalaiset olivat surullisia, kun hän kuoli.
Kun luin kirjaa, ajattelin,
että suomalaiset varmaankin pitivät Kekkosesta.

Opin uusia asioita, kun luen kirjoja.
Minusta kannattaa lukea.
Lukeminen kehittää ihmisen kykyä ajatella.
Jos haluaa opiskella jotakin kieltä,
kannattaa lukea sillä kielellä kirjoitettua kirjallisuutta.
Luen paljon suomeksi sen vuoksi, että oppisin kieltä.

Tulevaisuus

Pidän opiskelusta ja olen siinä hyvä.
Haluaisin opiskella kaksoistutkinnon.
Kaksoistutkinto tarkoittaa sitä,
että voi opiskella samaan aikaan ylioppilaaksi ja ammatin.

Toiveeni on päästä opiskelemaan liiketaloutta
ja suorittaa samalla ylioppilastutkinto.
Myöhemmin haluaisin työskennellä esimerkiksi pankissa.

Tulevaisuudessa haluaisin perustaa oman yrityksen.
En tiedä vielä tarkkaan, millainen se olisi.

Terveiset suomalaisille

Olisi hyvä, jos te suomalaiset olisitte sosiaalisempia!

Terveiset Suomeen muuttaville

Kannattaa puhua suomalaisten kanssa
ja yrittää tutustua heihin.

Viihdyn luonnossa.

Hamal: Rakensin Suomeen majan

Saapuminen Suomeen

Minä olen kotoisin Irakista.
Sieltä me muutimme perheeni kanssa Jordaniaan.
Jordaniassa asuimme kuusi vuotta.
Sitten muutimme Turkkiin ja sieltä Suomeen.

Kun saavuin Suomeen, oli syksy.
Olin silloin 15-vuotias.
Muistan siitä päivästä vain sen,
että silloin oli todella kylmä.

Nyt olen asunut Suomessa kolme vuotta.
Asun äitini, pikkusiskoni ja isoveljeni kanssa.
Olemme asuneet eri puolilla pääkaupunkiseutua.
Nyt asumme Itä-Helsingissä.

Elämä Suomessa tuntui aluksi hankalalta.
Emme osanneet suomen kieltä.
Suomi oli meille vieras maa,
ja myös suomalaiset tavat olivat meille uusia.

Onneksi saimme paljon apua
minun enoltani ja hänen perheeltään.
He ovat asuneet Suomessa jo monta vuotta,
joten he osasivat opastaa meitä.
He kertoivat meille suomen kielestä,
kulttuurista ja tavoista.

Vähitellen opimme toimimaan Suomessa.

Kilttejä opettajia

Kun tulin Suomeen, pääsin heti kouluun.
Aluksi opiskelin suomen kieltä kokonaisen vuoden.

Suomessa koulu on erilainen kuin Jordaniassa ja Turkissa.
Suomessa opettajat ovat kilttejä.

Jotkut oppilaat käyttäytyvät huonosti ja
puhuvat opettajalle epäystävällisesti.
Minun kotimaassani opettaja on yhtä tärkeä kuin äiti.

Kylmä Suomi

Minä en oikein pidä talvesta.
Silloin on niin kylmä.
Minun kotimaassani oli joskus lunta.
Suomessa lunta on enemmän
ja se tuntuu erilaiselta, kovemmalta.

Muistan hyvin minun ensimmäisen talveni Suomessa.
Eräänä päivänä pakkasta oli –25 astetta.
Olin menossa kaverini luokse kylään
ja odotin raitiovaunua Sörnäisissä.
Silloin minulla oli todella kylmä.
Minulla ei ole koskaan aikaisemmin ollut niin kylmä.

Nyt olen tottunut kylmyyteen.
Jos minun täytyy kuvailla Suomea yhdellä sanalla,
se sana on: *kylmä*.

Suomen luonto on ihana, varsinkin kesällä.
Pidän kesästä hyvin paljon.
Kesällä en halua pois Suomesta.
Kesällä en halua matkustaa mihinkään.
Haluan vain nauttia siitä, että on lämmin.

Erikoinen kohtaaminen

Eräänä päivänä uimahallissa eräs suomalainen tuli luokseni.
Hän sanoi minulle:
"On kaksi asiaa, johon Suomessa ei voi luottaa:
sää ja naiset."
Minun enoni sanoi minulle saman asian.
Mietin, mitähän se tarkoittaa?

Vaikeita asioita Suomessa

Suomessa on vaikea saada töitä.
En saanut kesätöitä, vaikka lähetin paljon työhakemuksia.
Myös pimeys on minulle vaikea asia.
Talvella kaikki on ihan mustaa.
Se on hirveää, kun Suomessa on pimeää.
Talvi ja pimeä kestävät monta kuukautta,
melkein puoli vuotta.

Uimataito

Kun tulin Suomeen, en osannut uida.

Menin serkkuni kanssa uimahalliin ja opettelin itse uimaan.

Pidän uimisesta.

Käyn uimassa, kun ehdin.

Kesällä uin mielelläni meressä tai joessa.

Viime kesänä minulla oli uimapatja.

Minä ja kaverini kelluimme uimapatjan päällä.

Meillä oli todella mukavaa.

Pikkukoti

Minun lempipaikkani Helsingissä on Pikkukoski.

Pikkukoskella on metsää, uimaranta ja lenkkeilypolkuja.

Kesällä menin ystäväni kanssa Pikkukoskelle.

Teimme Pikkukoskelle kepeistä ja oksista majan.

Se oli meidän oma pikkukoti.

Me rakensimme sitä koko päivän aamusta iltaan.

Illalla yksi suomalainen kulki majan ohi.

Hän kysyi meiltä:

”Oletteko te tehneet tämän itse?”

Hän kokeili majaa ja sanoi:

"Tämä on tukeva ja hyvä maja.

Se ei mene rikki."

Kahden viikon päästä

menimme katsomaan meidän pikkukotiamme.

Se ei ollut enää siellä.

Keltaista soppaa

Minä syön suomalaista ruokaa vain koulussa.

Kala on parasta kouluruokaa.

Aina kouluruoka ei ole hyvää.

Esimerkiksi keltainen soppa, kasvisseusekeitto, on pahaa.

Yritin syödä soppaa, mutta en vain pystynyt.

Jos koulussa on soppaa, en mene syömään.

Kotona syön äidin laittamaa ruokaa.

Äitini osaa tehdä hyvää ruokaa.

Suomalaiset syövät mustaa karkkia nimeltä salmiakki.

Minusta se maistuu todella pahalta.

Suomen kieli

Minusta suomen kielen kaunein sana on *elämä*.

Se kuulostaa kauniilta.

Suomessa on monta vaikeaa sanaa.

Tulevaisuus

Pidän Suomesta.

Minä en vielä tiedä, missä asun tulevaisuudessa.

Koska Suomessa on kylmä, en tiedä haluanko jäädä Suomeen.

Minulla on kolme unelma-ammattia.

Tulevaisuudessa haluaisin työskennellä lentokentällä,
laboratoriossa tai lääkealalla.

Olen vielä nuori,

mutta 30-vuotiaana haluaisin perheen.

Terveiset Suomeen muuttaville

Pitää olla kiltti.

Pitää olla kiinnostunut suomalaisesta kulttuurista.

Pitää tutustua Suomeen ja suomalaisiin.

Ensimmäinen kirkko, jonka näin Suomessa, oli Helsingin tuomiokirkko.

Armagan: Tasa-arvo

Saapuminen Suomeen

Saavuvin Suomeen Afganistanista lokakuussa 2015.
Matkustin ensin Pakistaniin ja sitten Turkkiin, Kreikkaan,
Bulgariaan, Makedoniaan, Serbiaan ja Unkariin.

Lopulta saavuvin Saksan ja Ruotsin kautta Suomeen.
Kun saavuvin Suomeen, poliisi otti minulta sormenjäljet.

Matkustin Suomeen yhdessä ystäväieni kanssa.
Matkan varrella ihmiset auttoivat meitä.

Ajatuksia Suomesta

Parasta Suomessa on se, että Suomi on rauhallinen maa.
Suomessa on turvallista asua.
Talvi oli minulle uusi kokemus, ja se tuntui aluksi oudolta.
Nyt pidän Suomen säästä,
mutta en pidä pimeästä talvesta.

Opin koko ajan enemmän Suomesta.
Olen tutustunut moniin suomalaisiin.
Olen saanut paljon suomalaisia ystäviä.
Minulla on suomalainen kummiperhe.

Suomessa kukaan ei puutu siihen,
mitä minä teen tai minne menen.
Kukaan ei ole tahallaan ilkeä.
Haluan oppia enemmän suomalaisesta kulttuurista.
Haluan myös osata paremmin suomea.

Tasa-arvo ja vapaus

Afganistanilainen kulttuuri on erilainen kuin suomalainen.
Suomessa vallitsee tasa-arvo.
Suomessa ihmiset saavat ajatella vapaasti.
Suomessa kaikki voivat opiskella ja tehdä töitä.

Suomessa jokainen saa uskoa, mihin haluaa.
Toisaalta ei ole pakko uskoa, jos ei halua.
Suomessa kukaan ei häiritse kavereitaan tai naapureitaan.

Suomalaiset ihmiset ovat itsenäisiä.

Suomessa kukaan ei päätä asioita toisten puolesta.
Afganistanissa perhe määrää paljon.
Perhe voi määrätä, kenen kanssa nuori menee naimisiin.
Perhe voi määrätä myös,
minkälaisia ratkaisuja nuori tekee elämässään.

Afganistanissa tytöillä on vähemmän mahdollisuuksia
kuin pojilla.
Kaikki tytöt eivät pääse kouluun,
eivätkä töihin kodin ulkopuolelle.
Afganistanissa tytöt eivät saa päättää elämästään itse.

Suomessa kaikkien välillä on tasa-arvo.
Kaikilla on sama laki, miehillä, naisilla,
suomalaisilla ja maahanmuuttajilla.

Minun kotimaassani on ollut kauan sota.
Ehkä 40 vuotta, ehkä sata.
Se on kauheaa.

Afganistanissa en lukenut kirjoja tai opiskellut,
koska siellä oli sota.

Myös Afganistanin laki on hankala,
koska ihmisten välillä ei ole tasa-arvoa.

Aamupuuroa

Afganistanilainen ruoka on erilaista kuin suomalainen ruoka.
Suomessa syön aamupalaksi puuroa.
Jos puuroa ei ole, en syö mitään.

Nyt pidän enemmän suomalaisesta ruoasta
kuin afganistanilaisesta.
Lempiruokani Suomessa on kala.

Suomalaista kulttuuria – saunominen

Käyn paljon kuntosalilla.
Harrastan myös uimista ja kävelyä.
Pidän lukemisesta.
Luen kirjoja suomen ja darin kielellä

Pidän paljon saunomisesta.
Kun menin ystäväni kanssa ensimmäistä kertaa uimahalliin,
meillä oli uimahousut jalassa saunassa.

Kaksi suomalaista miestä katsoi meitä.
He sanoivat: "Uimahousut pitää ottaa saunassa pois."
Niinpä me opimme,
että Suomessa ihmiset istuvat saunassa alasti.

Talven kylmyys

Kesä on paras vuodenaika.
Suomen talvi on kylmä.
Kerran ystäväni sanoi,
että hän hakee minut autolla luokseen kylään.
Hän tuli kuitenkin ilman autoa.
Niinpä me kävelimme ulkona pakkasessa.
Minulla oli liian vähän vaatteita.
Ajattelin silloin, että kuolen, koska on niin kylmä.

Nyt osaan pukeutua oikein.
Minulla on aina tarpeeksi vaatteita.
Afganistanissakin talvet ovat kylmiä,
mutta eivät niin kylmiä kuin Suomessa.
Joskus Afganistanissa satoi melkein yhtä paljon lunta
kuin Suomessa.

Koiraystävä

Suomessa koirat saavat olla sisällä.

Minun kotimaassani koirat ovat aina ulkona.

Minun isäni ei pidä koirista.

Isäni on muslimi.

Jotkut muslimit ajattelevat, että koiriin ei saa koskea.

He ajattelevat, että koira on likainen.

Jos koskee koiraan, ei saa rukoilla.

Suomessa minun kaverillani on koira.

Me viemme joskus koiran yhdessä ulos lenkille.

Se koira pitää minusta.

Pidän luonnosta.

Rakastan käydä kävelyillä metsässä ja puistoissa.

Kun asuin vastaanottokeskuksessa,

kävelin usein Esplanadin puistossa.

Olen käynyt Korkeasaassa

ja nähnyt siellä samoja eläimiä kuin kotimaassani.

Pidän uimisesta.

Kukkuluuruu

Suomen kielen kaunein sana on *rakas*.

Ensimmäiseksi opin sanan *kukkuluuruu*.

Ohjaaja vastaanottokeskuksessa opetti sen minulle.

Suomi on minusta kaunis kieli.

Opin suomen kieltä koko ajan lisää,

kun puhun sitä suomalaisten kanssa.

Olen löytänyt suomalaisen kaverin.

Käymme yhdessä kahvilassa ja kävelyillä.

Toisinaan teemme kotona ruokaa.

Puhumme aina paljon.

Näin opin lisää Suomen kielestä ja kulttuurista.

Suomessa on helpompi toimia, kun osaa suomen kieltä.

Terveiset Suomeen muuttaville

Kun muuttaa Suomeen, on hyvä löytää suomalainen ystävä.

Ystävä voi kertoa Suomesta ja opettaa suomen kieltä.

Aluksi minulla oli vaikeaa, koska en osannut suomen kieltä.

Kun löysin suomalaisen kummiperheen ja ystäviä,

kaikki muuttui helpommaksi.

On hyvä opiskella suomen kieli kunnolla,
niin elämä Suomessa menee eteenpäin.

Terveiset suomalaisille

Valitettavasti suomalaiset ovat hiljaisia.
Jotkut suomalaiset eivät sano koskaan mitään.
Toisaalta suomalaiset eivät puhu turhaan.
Kun suomalainen avaa suunsa, on hänellä oikeasti asiaa.
Suomalaiset eivät ole ujoja,
mutta heihin on hiukan vaikeaa tutustua.

Joskus minusta tuntuu siltä,
että suomalaiset pelkäävät maahanmuuttajia.
Kun suomalaiseen tutustuu, hän on sosiaalinen ja kiltti.

Suomalaiset ovat todella auttavaisia.
Se on ihanaa.
Kun suomalaiselta kysyy kadulla neuvoa,
hän selostaa tien tarkkaan.
Suomalainen kävelee joskus osan matkasta mukaankin,
että en eksyisi.

On tärkeää, että suomalaiset opettavat maahanmuuttajille asioita omasta kulttuuristaan.

He voivat kertoa esimerkiksi

miesten ja naisten välisestä tasa-arvosta ja vapaudesta.

Nyt kun olen asunut Suomessa neljä vuotta,

ymmärrän jo hyvin Suomen lakia.

Paras vuodenaika on kesä.

Aras: Ystävä kirjastosta

Saapuminen Suomeen

Olen kotoisin Kurdistanista.
Se on alue pohjoisessa Irakissa.

Kun tulin Suomeen, oli syksy.
Minä olin silloin 25-vuotias.
Minä en tiennyt millainen paikka Suomi on.
Olin kuullut, että Suomi on hyvä maa.

Halusin muuttaa mahdollisimman kauas kotimaastani.
Päätin valita Suomen, koska Suomi on niin pohjoisessa.
Olen iloinen, että päätin tulla Suomeen.

Olen nykyään erilainen ihminen kuin silloin,
kun saavuin Suomeen.
Olen oppinut paljon uusia asioita.

Suomalaisesta kulttuurista

Suomi on hyvin erilainen kuin minun kotimaani.

Minä pidän melkein kaikesta Suomessa.

Minusta on tärkeää tutustua suomalaiseen kulttuuriin.

Haluan myös muistaa asioita omasta kulttuuristani.

Suomessa erikoista on se,

että monet suomalaiset eivät halua tutustua uusiin ihmisiin.

On hienoa, että Suomessa on kirjastoja.

Yksinäisyyttä ja rasismia

Suomessa on paljon yksinäisiä ihmisiä.

En pidä yksinäisyydestä.

Monet suomalaiset asuvat yksin kotona.

Maahanmuuttajien on hankala löytää ystäviä.

Jotkut maahanmuuttajat ovat masentuneita.

En pidä rasismista.

Monet ihmiset luulevat,

että kaikki maahanmuuttajat ovat pahoja ihmisiä.

Se harmittaa minua.

Suomalaisten pitäisi tuntea maahanmuuttaja henkilökohtaisesti.
Kaikki eivät ole pahoja.

Eräänä päivänä kävelin kadulla.
Kadulla oli mielenosoitus ja paljon ihmisiä.
Huomasin, että mielenosoitus oli maahanmuuttajia vastaan.
Se oli ikävää.
Ajattelin, että nuo ihmiset eivät tiedä minusta mitään.
Minä haluaisin tietää, miksi he ovat rasisteja.

Mautonta ruokaa

Lempiruokani on peruna kermakastikkeessa.
Se maistuu todella hyvältä.
En ole syönyt perinteisiä suomalaisia ruokia.
Suomalaisessa ruoassa on vain vähän öljyä, suolaa ja mausteita.
Mausteet tekisivät ruoasta parempaa.

Kiltejä koiria

Suomessa huomasin, että täällä on paljon koiria.
Yhden kerran juoksin koiranulkoiluttajan perään.

Halusin silittää koiraa.
Halusin tietää, miltä koira tuntuu.
Ihmiset ihmettelivät, miksi olen kiinnostunut koirista.
Minun kotimaassani koirat ovat erilaisia.
Suomessa koirat ovat kilttejä,
sillä täällä koirista pidetään hyvää huolta.

Meri ja lunta

Mielestäni paras vuodenaika on kesä.
Aluksi pidin myös Suomen talvesta, sillä se tuntui uudelta.
En ollut aiemmin nähnyt niin paljon lunta.

Nyt talvi tuntuu vähän tylsältä.
Olen kyllästynyt siihen, että kengät ja vaatteet kastuvat.
Talvella pitää aina pukea paljon päälle.

Haluan oppia tekemään lumiukon.

Suomessa on paljon metsää.
Kotimaassani on vähemmän puita kuin Suomessa.

Helsingissä pidän siitä, että meri on lähellä.

On ihanaa istua meren äärellä ja kuunnella veden ääntä ja lintujen laulua.

Suomen kieli

Kaunein sana on *rakkaus*.

Suomen kielen vaikein sana on *rääkätä*.

Kerran puistossa kuulin, kun kaksi ihmistä puhui toisilleen.

Heillä oli mukana koira.

Toinen ihminen leikki koiran kanssa.

Toinen sanoi hänelle: "Älä rääkkää mun koira."

Ja toinen vastasi: "En mä rääkkääkään, me leikimme!"

Minä mietin, että mitä *rääkkääkään* tarkoittaa.

Se kuulosti erikoiselta.

En kysynyt silloin, mitä se tarkoittaa.

Mutta painoin sanan mieleen

ja kysyin sitä myöhemmin opettajalta.

Opin, että *rääkätä* on melkein sama kuin *kiusata*.

Kirjastoystävä

Kirjasto on minulle tärkeä paikka.

Vapaa-ajallani käyn usein kirjastossa.

Siellä voin käyttää ilmaiseksi tietokonetta.
Minulla on myös kirjastokortti, ja lainaan joskus kirjoja.
Jos tarvitsen apua, kirjastossa ihmiset auttavat minua.

Olen löytänyt kirjastosta yhden ystävän.
Me tutustuimme toisiimme,
kun minulla oli mukana pieni rumpu.
Hän näki rumpuni ja tuli juttelemaan minun kanssani.
Hän kertoi, että hän harrastaa rumpujen soittamista.
Meistä tuli ystäviä, ja soitamme joskus rumpuja yhdessä.

Tulevaisuuden unelmia

Haluan tulevaisuudessa työskennellä lähihoitajana.
Ihmiset tarvitsevat apua, ja minä haluan auttaa.
Haluan työskennellä vanhusten kanssa.
Minun kotimaassani kunnioitetaan vanhoja ihmisiä,
ja minä kunnioitan myös.

Haluan tulevaisuudessa asua Suomessa.
Suurin toiveeni on, että voisin perustaa oman perheen.
Haluaisin oman lapsen.
Pidän lapsista hyvin paljon.

Kaksi lasta riittää, enempää en tarvitse.

Terveiset suomalaisille

Pidän suomalaisista hyvin paljon!

Toivon, että tulette maahanmuuttajien luokse,
niin voimme tutustua.

Minusta meidän täytyy tutustua uusiin kulttuureihin
ja ystävystyä keskenämme.

Se on parempi vaihtoehto kuin vihamielisyys.

Terveiset Suomeen muuttaville

Älä anna periksi.

Yritä.

Käy koulussa ja töissä.

Aina pitää yrittää.

Aluksi hämmästelin lunta. Näin Suomessa ihmisiä, jotka luistelivat jäällä.

Wasim: Sääskien puremia

Saapuminen Suomeen

Olen kotoisin Afganistanista.

Tulin Pohjois-Suomeen joulukuussa, vuonna 2015.

Olin silloin 17-vuotias.

Kun olin saapunut Suomeen, sanoin:

"Haluan muuttaa Helsinkiin."

Viranomaiset sanoivat, että en saa itse päättää, missä asun.

Niinpä minä muutin pieneen kaupunkiin.

Se oli Pohjois-Suomessa.

Kaupungin asukkaat olivat nähneet turvapaikanhakijoita aikaisemmin vain televisiossa.

Olin ensimmäisiä turvapaikanhakijoita paikkakunnalla.

En tiennyt Suomesta mitään, kun tulin tänne.

Televisiosta olin nähnyt, että Suomessa näyttää hienolta.

Suomessa on meri, vihreä luonto ja hienoja kaupunkeja.

Kun saavuin vastaanottokeskukseen, oli yö ja pimeää.

Tulkkeja ei ollut paikalla.

Onneksi yksi turvapaikanhakija puhui englantia.

Saimme huoneen ja pääsimme nukkumaan.

Aamulla näin, että ympärillä oli vain metsää.

Maassa oli lunta, oli hämärää ja kylmää.

Mikään ei näyttänyt samanlaiselta kuin televisiossa.

Minä sanoin sosiaalityöntekijälle:

"Suomi ei ollut tällainen televisiossa.

Onko tämä maa todella Suomi?"

Nyt olen asunut Suomessa yli kolme vuotta.

Ensimmäisiä kokemuksia Suomesta

Eräänä päivänä joukko kaupungin asukkaita tuli vastaanottokeskukseen.

He toivat meille suklaata ja kukkia.

Yksi nainen tuli kolmen lapsensa kanssa.

Hän halusi näyttää lapsilleen,
millaisia ihmisiä turvapaikanhakijat ovat.
Monet kaupungin asukkaista olivat hyviä ihmisiä.
He toivoivat, että voisivat pelata
biljardia, sählyä ja jalkapalloa kanssamme.

Talvella odotin aurinkoa.
Ajattelin, että kun aurinko tulee,
voisimme pelata kentällä jalkapalloa.

Keväällä pääsimme pelaamaan kentälle.
siellä oli paljon sääskiä.
Sääsket ovat pieniä hyönteisiä, jotka imevät verta.
Sääskiä kutsutaan myös hyttysiksi.

Kesällä menin keräämään lakkoja suolle.
Kun tulin takaisin kotiin, sosiaalityöntekijä katsoi minua.
Hän kysyi: "Mitä sinun kasvoillesi on tapahtunut?"
Katsoin peiliin ja huomasin, että kasvoni olivat turvonneet.
Sääsket olivat syöneet kasvojani!
Kun keräsin lakkoja, sääsket eivät häirinneet minua.
Myöhemmin kasvoni olivat kipeät.

Ajatuksia Suomesta

Suomessa on paljon hienoja asioita.
Suomen poliittinen järjestelmä on hyvä,
sillä Suomessa on hallitus ja myös presidentti.
Suomalainen koulu on hyvä.
Kaikki Suomessa on ehjää ja valmista.

Monet asiat Suomessa
ovat toisenlaisia kuin minun kotimaassani.
Suomessa on nuorisotaloja ja kirjastoja,
joissa kaikki voivat käyttää tietokoneita.

Suomessa köyhäkin pääsee lääkäriin.
Afganistanissa pitää olla rahaa, että saa apua.

Suomessa voi kulkea rauhassa kotiin ja kouluun.
Täällä ei tarvitse pelätä.

Afganistanissa koulu oli ulkona.
Kun sää oli huono, meidän piti mennä kotiin.
Koulupäivä oli peruttu.
Suomessa voi olla ulkona milloin haluaa.

Afganistanissa ei saa olla illalla ulkona.

Suomessa ihan kaikki oli aluksi minulle uutta.

Monet asiat ovat Suomessa erilaisia kuin Afganistanissa.

Suomen kieli oli aluksi vaikeaa.

Myös matkustaminen ja liikkuminen Helsingissä oli vaikeaa.

Nyt osaan jo suomea ja osaan matkustaa Helsingissä.

Suomi on kalliimpi maa kuin Afganistan.

Ihmettelin kaupassa, miten kalliita viinirypäleet ovat.

Afganistanissa meillä oli hedelmäpuita.

Keräsimme viinirypäleet, persikat ja aprikoosit omista puista.

Yksinäisyyttä ja apua

Kun asuin Pohjois-Suomessa,

kotikaupungissani ei ollut minun äidinkieleni tulkkia.

Puhuin tulkin kanssa vain puhelimesta.

En voinut puhua äidinkielelläni.

En osannut suomea vielä tarpeeksi.

Olin yksinäinen.

Kuulin, että Suomessa asuu
eräs toinen afganistanilainen poika.
Olemme kotoisin samasta afganistanilaisesta kaupungista.
Yritin etsiä häntä.
Eräänä yönä hän soitti minulle.
Poika sanoi, että hän tuntee minun perheeni.
Hän sanoi, että me olemme tavanneet toisemme lapsena.

Poika halusi tavata minut.
Hän oli tullut Suomeen jo lapsena.
Poika oli onnellinen Suomessa.
Hänestä tuli hyvä ystäväni.

Ystäväni kuuli, että minun puhelimeni on rikki.
Myöhemmin sain postipaketin.
Paketissa oli puhelin ja viesti ystävältäni.
Viestissä luki:
"Kun uusi ihminen tulee Suomeen, hän tarvitsee ihan kaikkea.
Hän tarvitsee puhelimen ja vaatteita."
Kaverit haluavat auttaa toisiaan.

Toisinaan kaipasin Afganistaniin takaisin.

Ystäväni ärsyyntyi siitä.

Hän sanoi: "Olet ollut nyt Suomessa kolme kuukautta.

Kun olit matkalla tänne, nukuit metsässä ja kärsit nälästä.

Alku on aina vaikea!"

Aluksi en tiennyt, miten Suomessa pitää olla.

Soitin usein ystävälleni ja pyysin häntä tulkiksi.

Lopulta ystäväni sanoi, että hän ei voi olla aina tulkkina.

Hän sanoi:

"Voit soittaa, jos et ymmärrä, mutta yritä ensin itse.

Et opi suomea, jos minä olen tulkki

24 tuntia vuorokaudessa."

Päätin tutustua kaupungin asukkaisiin.

He auttoivat minua.

Suomen kieli alkoi tuntua helpommalta.

Vähitellen löysin oikean tavan olla Suomessa.

Halusin muuttaa Pohjois-Suomesta Helsinkiin.

Kävin tutustumassa Helsinkiin.

Matka Helsinkiin kesti 12 tuntia.

Näin, millainen on Helsinki, Suomen pääkaupunki.

Pohjois-Suomessa elämä tuntui helpommalta.
Palasin takaisin Pohjois-Suomeen.
Sosiaalityöntekijä sanoi:
"Muuta Helsinkiin vasta myöhemmin."
Niin teinkin.

Olen saanut Suomessa aina apua ja neuvoja.
Nyt olen asunut Suomessa jo kolme vuotta.
Olen tottunut Suomeen.
En enää mieti, mikä on vaikeaa ja mikä ei.
Mietin, miten hoidan asiani.

Auringonpaistetta ja lunta

Paras vuodenaika on kesä, koska aurinko paistaa.
Kesällä ihmiset tulevat ulos, ja silloin voi uida.
Luonto muuttuu vihreäksi.

Kun asuin Pohjois-Suomessa, pääsin eläintarhaan ilmaiseksi.
Kesällä kävin siellä usein.
Minulla on kuva jokaisesta tarhan eläimestä.

Vähitellen uskaltauduin puhumaan suomalaisille.

Syksy on myös hyvä vuodenaika.
Silloin on ruska: luonnossa on paljon erilaisia värejä.
Aluksi hämmästelin lunta.
Näytti hienolta, kun maa oli kokonaan valkoinen.

Näin ihmisiä, jotka luistelivat jäällä.
En ollut koskaan nähnyt luistelijoita.

On hyvä, että talvella sisällä on lämmintä.
Afganistanissa kaikissa taloissa ei ole sähköä.
Siellä voi olla todella kylmä sisällä.

Helppoa ruoanlaittoa

Suomessa syön mielelläni kanaa, riisiä, lammasta tai pitsaa.
Suomessa ruoka on erilaista kuin Afganistanissa.
Afganistanissa riisiin laitetaan paljon öljyä,
joten se maistuu paremmalta.
Makaronilaatikko on lempiruokani Suomessa.
Osaan valmistaa itse ruokaa.
Suomessa ruoanlaitto on helpompaa kuin Afganistanissa.
Kaiken saa kaupasta valmiina.
Jos minun kotimaassani haluaa tehdä kebabia,

pitää liha ensin valmistaa ja marinoida.
Sitä voi syödä vasta seuraavana päivänä.

Kevät tuli, lumi sulii

Suomen kielen kaunein sana on *rakkaus*.

Pidän myös sanoista *iskä* ja *kulta*.

Sohvaperuna on hauska sana.

Sohvaperuna tarkoittaa ihmistä, joka laiskottelee sohvalla.

Kerran kuulin joidenkin lasten sanovan:

"Kevät tuli, lumi sulii."

Se kuulosti hauskalta.

Vaikeita ovat sanat,

joissa on kaksi samaa vokaalia tai konsonanttia peräkkäin.

Myös sanat, joissa on peräkkäin kaksi eri vokaalia,

ovat vaikeita.

Esimerkiksi yö on vaikea sana.

Terveiset Suomeen muuttaville

Suomessa ei kannata olla sohvaperuna.

Pitää opiskella ja tehdä töitä.

Älä istu aina sosiaalityöntekijän luona!

Opiskele suomen kieltä, koska niin saat helpommin töitä.
Tutustu suomalaiseen kulttuuriin!
Hanki hyvä ammatti,
koska ilman ammattia on vaikea saada töitä.
Älä istu vain kotona, koska se aiheuttaa paljon ongelmia.
Suomessa ei pärjää 500 eurolla kuussa.

Terveiset suomalaisille

Auta Suomeen muuttavia löytämään koulu- ja työpaikka.
Toivon, että perussuomalaiset tulisivat toimeen
maahanmuuttajien kanssa kuten muutkin suomalaiset.

Kaikki maahanmuuttajat eivät ole pahoja.
Monet ovat hyvin ahkeria.

Eräs kaverini sai Suomessa sosiaalitukea
vain kaksi kuukautta.
Sen jälkeen hän on tehnyt Suomessa töitä 14 vuotta.
Hän oli päivällä koulussa ja yöllä töissä.
Nyt hänellä on monta pizzeriaa ja hyvä elämä.

Suomalaiset ystävät ovat tärkeitä.

Jamila: Mikä ihmeen Finlandia?

Saapuminen Suomeen

Minä olen syntynyt Somaliassa.

Tulin Suomeen heinäkuussa vuonna 2015.

Olin silloin 20 vuotta.

Tulin Suomeen yksin.

Aluksi matkustin autolla, sitten lensin Etiopiasta Turkkiin.

Turkista matkustin veneellä kolme päivää Kreikkaan.

Kreikasta lensin Suomeen.

Joku tuntematon ihminen osti minulle lentolipun.

En tiennyt ollenkaan, millainen paikka Suomi on.

Minä mietin: "Mikä ihmeen Finlandia?"

Lämpimät talot ja rauha

Tämä maa on kaunis.

Pidän erityisesti kotikaupungistani Helsingistä.

Suomessa parasta on se, että täällä on rauhallista.
Suomessa ei ole suuria ongelmia.
Täällä ei ole pommeja eikä sotaa.
Minun kotimaassani oli pommeja, ja siellä oli vaarallista.

Suomessa voi kävellä ulkona turvallisesti, vaikka yöllä.

Somaliassa oli turvatonta.
Joka ilta piti tulla kotiin kello 19.
Somaliassa en voinut illalla mennä edes kauppaan,
vaikka sokeri olisi loppunut.

Suomessa on paljon hyviä asioita.
Yksi niistä on terveydenhoito.
Kun olin Somaliassa kipeänä, en päässyt lääkäriin.
Kun Suomessa sairastuu, saa apua.
Hyvä asia on myös se, että Suomessa on puhdasta vettä.

Suomessa talot rakennetaan hyvin.
Somaliassa vettä satoi joskus sisään.
Täällä Suomessa vettä ei tule katon läpi.
Voin nukkua rauhassa.

Sisällä en aina tiedä,
sataako ulkona vettä vai paistaako aurinko.

Koulu

Kun tulin Suomeen, pääsin opiskelemaan peruskouluun.

Kun aloitin koulun, en puhunut sanaakaan suomea.

Nyt minä puhun suomea hyvin.

Olen oppinut myös englantia ja ruotsia.

Koulu, jossa opiskelen, on hyvä koulu.

Siellä opin olemaan rohkea ja puhumaan suomea.

Ihmiset ovat ystävällisiä minulle.

Suomessa minulla on hauskaa koulussa.

En tarvitse enää tulkkia

Suomen kieli on vaikea, mutta olen oppinut puhumaan sitä.

Aiemmin tarvitsin tulkkia, mutta en enää.

Se on hyvä asia.

Olen huomannut,

että toisinaan tulkit kääntävät asioita väärin.

Minun ystäväni ei puhu suomea.
Hänen lapsensa on joskus hänen tulkkinaan.
Minusta se ei ole hyvä asia.
Mielestäni oma lapsi ei voi olla tulkki.

Monet maahanmuuttajat ovat asuneet Suomessa pitkään,
mutta he puhuvat vain vähän suomea.
Minun naapurini on asunut Suomessa melkein kymmenen vuotta.
Hän osaa sanoa vain: "Mitä kuuluu?"

Puhun suomea hyvin.
Kerran eräs lääkärikin ihmetteli,
miten hyvin minä puhun suomea.
Hän luuli, että olen asunut Suomessa jo pitkään.

Mikä Suomessa on vaikeinta?

Suomessa on huonoja asioita vain vähän.
Asunnon saaminen on ollut vaikeaa,
eikä rahaa ole aina tarpeeksi.

Talvella elämä on vähän hankalaa.
Silloin on todella kylmä, enkä minä pidä kylmästä.

Talvella olen jatkuvasti kipeä.
Talvella en mene ulos, paitsi jos on pakko.
Talvella suomalaiset viettävät joulua.
Joulukuussa on pitkä loma, eikä ole koulua.
Elämä on silloin vähän tylsää.
Joululomalla minä olen vain kotona.
Silloin siivoan, teen vaatteita tai läksyjä.

Helsingin ympärillä on meri.
Minä en pidä merestä,
koska se tuo mieleeni merimatkan Turkista Kreikkaan.

Teatteria ja uusia asioita

Suomessa olen oppinut paljon kulttuurista ja taiteesta.
Olen käynyt teatterissa ja museoissa.
Olin mukana teatteriesityksessä.
Tutustuin teatterissa suomalaisiin naisiin.
He ovat minua vanhempia, eläkkeellä.
Keskustelin heidän kanssaan paljon
ja kyselin heiltä erilaisia asioita.
Minä opin heiltä paljon asioita Suomesta.

On tärkeä tutustua suomalaisiin ihmisiin,
heiltä oppii paljon.

Hyvää ruokaa

Suomessa on hyvää ruokaa.
Täällä on myös helppo tehdä ruokaa.
Kaupoissa on paljon ruoka-aineita.
Somaliassa ei ole aina leipää kaupoissa.
Minä pidän tummasta leivästä ja päärynöistä.

Ajatuksia suomen kielestä

Minä harrastan suomen kieltä.
Haluan oppia sitä lisää koko ajan.

Sana *tulevaisuus* on vaikea.
Minulta on kysytty usein, mitä haluan tulevaisuudelta.
Tulevaisuus on vaikea ääntää.
Unelmia minulla kuitenkin on.

Tulevaisuuden unelmia

Minä en jaksa vain istua kotona.
Minä haluan oppia.

Haluan mennä töihin, kun olen opiskellut.
Tulevaisuudessa haluan olla lääkäri ja haluan monta lasta.

Haluan, että lapseni oppivat suomea ja englantia.
Haluan myös, että he saavat hyvän työpaikan.

Kun saan lapsia, en aio jäädä kotiäidiksi.
Kun lapsi on vielä vauva, mieheni voi mennä aamulla töihin.
Hän voi hoitaa vauvaa illalla,
ja minä voin opiskella silloin.
Kun lapsi on yhdeksän kuukautta, hän menee päiväkotiin.
Silloin minä opiskelen ja käyn töissä.

Suomessa lapset voivat jo 7-vuotiaana mennä itse kouluun
ja tulla yksin koulusta kotiin.
Heillä on kotiavain kaulassa.

Suomessa olen käynyt eläintarhassa. Somaliassa meillä oli kotieläimiä.

Asima: On niin hiljaista

Saapuminen Suomeen

Tulin Suomeen Helsinki-Vantaan lentokentälle vuonna 2015.
Silloin oli jouluaatto.

Ennen lentomatkaa olin purjehtinut merten yli laivalla.
Tulin yksin, ilman vanhempiani ja perhettäni.

Olen syntynyt joulukuun lopussa.
Syntymäpäiväni oli heti, kun saavuin Suomeen.
Täytin 25 vuotta.

Asuin ensin vastaanottokeskuksessa
eteläsuomalaisessa kaupungissa.
Sitten muutin pieneen kaupunkiin
toiseen vastaanottokeskukseen.
Se oli rauhallinen paikka.

Ensimmäinen talveni Suomessa oli kylmä.
Lunta oli paljon.
Kaikkialla oli hyvin rauhallista.
Kävin koulua ja koulusta menin aina kotiin.

Myöhemmin muutin Helsinkiin.
Aluksi asuin somalialaisessa perheessä.
Perheessä oli viisi lasta sekä isä ja äiti.
Koskaan ei ollut hiljaista, sillä lapsia oli niin paljon.

Muutin sitten asumaan toiseen somalialaiseen perheeseen.
Asun nyt Itä-Helsingissä somalialaisen ystäväni kanssa.
Hänellä on vain kaksi lasta.
Toinen on 3- ja toinen 11-vuotias.

Olen usein surullinen,
koska oma perheeni asuu yhä Somaliassa.
On niin hiljaista, koska isä, äiti, veli ja kaksi siskoa
eivät ole minun kanssani.
Itken paljon, koska minulla on niin kova ikävä perhettäni.

Rauhallinen Suomi

Pidän siitä, että Suomessa on niin rauhallista.
Somaliassa oli niin turvatonta ja rauhatonta.

On ihanaa, kun Suomessa ei ole sotaa.
On hyvä, että Suomessa on sosiaaliturva.
Suomessa ei ole ongelmia.

En tiennyt, millaista opiskelu on Suomessa.
Somaliassa kävin kolme vuotta koraanikoulua.
Koulussa luimme koraania ja opettelimme tekstejä ulkoa.
Suomalainen koulu on hyvin erilainen kuin somalialainen.
Suomessa kaikki saavat käydä koulua.

Somaliassa asuin maaseudulla.
Meillä oli omia kanoja.
Somaliassa oli aina kuuma.

Pidän talvesta, kun kaikki on valkoista.

Rakastan kävellä metsässä.

Mikä Suomessa tuntuu vaikealta?

Aluksi suomen kieli tuntui hankalalta,
mutta nyt se on jo helpompaa.

En tarvitse enää tulkkia.

Äidinkieleni somalia on hyvin erilainen kuin suomen kieli.

Suomen kieli tuntuu välillä vaikealta,
koska sanoissa on niin paljon vokaaleja.

Olen opiskellut koulussa englantia

Myös englannin kielen opiskelu on vaikeaa.

Tällä hetkellä olen melko tyytyväinen elämääni Suomessa.

Voin aina pyytää apua sosiaaliohjaajalta.

Lisäksi olen oppinut erilaisia tapoja selvitä arjessa.

Harrastukset

Olen voinut harrastaa koulussa tanssia ja teatteria.

Olen esiintynyt opiskeluryhmäni kanssa
isolla teatterilavalla.

Siellä heittelin palloja ilmaan eli jongleerasin.

Lauloin myös somalialaisen laulun.

Pidän laulamisesta.

Minulle kerrottiin, että laulan kauniisti.

Minulla on paljon harrastuksia.
Käyn kuntosalilla.
Ramadanin aikana voi liikuntaa harrastaa
vain puoli tuntia viikossa.
Toisinaan käyn uimassa.
Haluan uida uimahalleissa, joissa on vain naisia.
Kotona luen kirjoja.
Ompelen myös itse vaatteita.

Käyn toisinaan kirjastossa.
Sieltä saan apua koulutehtäviini.
Kirjastossa käy paljon muitakin somalialaisia.
Se on hyvä asia.

Pidän somalialaisen ruoan valmistamisesta.
Teen ruoaksi esimerkiksi riisiä ja makaronia.
Leivon sellaista leipää, joka on melkein kuin pitsaa.
Valmistan usein myös täytettyjä nyyttejä, eli sambusaa.

Parhaita suomalaisia ruokia ovat ruisleipä,
kalakeitto ja punajuuri.

Haaveammatti

Unelma-ammattini on DJ.

Se tarkoittaa suomeksi musiikin soittajaa.

Haluan soittaa musiikkia juhlissa, joissa käy vain naisia.

Voisin soittaa musiikkia myös häissä.

Olen ollut DJ:nä juhlissa Somaliassa.

Suomessa haluaisin soittaa somalialaista musiikkia.

Jos minusta ei tule DJ:tä,

haluan olla kokki tai kampaaja.

Haluan kovasti mennä töihin.

Terveiset Suomeen muuttaville

Oleskeluluvan odottaminen on raskasta.

Maahanmuuttajan kannattaa yrittää löytää ystäviä Suomesta.

Minulla ei ole suomalaisia ystäviä,

mutta haluaisin ystäviä kovasti.

Pidän juoksemisesta. Samalla voin kuunnella linnunlaulua.

Jahandar:

Kun lunta sataa, sydämeni avautuu

Saapuminen Suomeen

Olen kotoisin Afganistanista ja saavuin Suomeen vuonna 2015.
Tulin yksin.

Silloin oli talvi, mutta lunta ei kuitenkaan ollut.

Matkustin Pohjois-Ruotsin kautta bussilla Etelä-Suomeen.

Minusta tuntui hyvältä tulla Suomeen.

Asuin ensin ryhmäkodissa.

Sitten pääsin asumaan suomalaiseen perheeseen.

Sain myös suomalaisen kummiperheen.

He auttoivat minua opiskelemaan suomen kieltä ja kulttuuria.

Tutustuin suomalaisiin juhliin ja ruokiin.

Sain myös suomalaisia ystäviä.

Nyt en asu enää perheen kanssa, vaan muutin asumaan yksin.

Joskus yksin asuminen tuntuu hyvältä.

Joskus se tuntuu vähän yksinäiseltä.

Tasa-arvo ja opiskelu

Afganistanissa en päässyt kouluun.

Suomessa pääsin opiskelemaan ja olin siitä iloinen.

Oli mukavaa tutustua opettajiin.

Suomalaisessa koulussa kaikki on hyvin.

En pidä siitä,

että Suomessa opiskelijat eivät aina kunnioita opettajia.

Opiskelijat katsovat välillä kännykkää,

vaikka pitäisi kuunnella opettajaa.

Oppivelvollisuus on hyvä asia.

Opettajat ovat hyviä ja ystävällisiä.

Suomessa parasta on se, että kaikki saavat opiskella.

Naisen ja miehen välinen tasa-arvo sekä uskonnonvapaus ovat hyviä asioita.

Uskonnonvapaus tarkoittaa sitä,

että saa uskoa, mihin haluaa.

Kukaan ei arvostele toisen uskontoa tai puutu siihen.

Joskus maahanmuuttaja tekee pahoja asioita.

Silloin jotkut suomalaiset luulevat,

että kaikki maahanmuuttajat ovat samanlaisia.
Ihminen on yksilö, maahanmuuttajat eivät ole samanlaisia.

Suomen kieli ja suomalaiset

Suomen kielessä on monta kaunista sanaa:

äiti, isä, kulta, lapset ja perhe.

Kun tulin Suomeen,

en aluksi puhunut ihmisten kanssa juuri ollenkaan.

Istuin kotona yksin, koska en osannut kieltä.

Vähitellen opin suomea ja minusta tuli rohkeampi.

Nyt olen sosiaalinen ja puhun ihmisille mielelläni.

Olen tutustunut moniin erilaisiin ihmisiin

ja oppinut paljon Suomesta.

Suomalaiset pitävät siitä,

että yritetään, opiskellaan ja tehdään töitä.

Ihmiset täällä ovat ystävällisiä.

Rasismi on kuitenkin ikävä asia.

Loimulohi

Lempiruokani Suomessa on loimulohi.

Se on tulen lämmössä kypsennettyä kalaa.

Söin sitä ensimmäisen kerran
kummiperheeni kesämökillä Tampereella.
Ajattelin heti, että onpa herkullista.

Neljä vuodenaikaa

Rakastan syksyä.
Se on upea vuodenaika.
Syksyllä luonnon värit ovat hienoja.
Keväällä aurinko lämmittää.
Kesällä on valoisaa, lämmintä ja aurinkoista.
Lumi on kaunista, pidän siitä.
Kun sataa lunta, minun sydämeni avautuu.

Harrastukset

Pidän juoksemisesta.
Kun juoksen, kuuntelen linnunlaulua.
Pidän myös uimisesta.
Suomessa on paljon hyviä uimahalleja.
Afganistanissa en osannut uida, mutta Suomessa opin uimaan.

Jos vettä alkaa pelätä, on uiminen vaikeaa.
Jos ei pelkää, uiminen käy helposti.

Harrastan myös teatteria.
Roolien esittäminen on hauskaa.
Aiemmin jännitin teatterin lavalla,
mutta enää jännitän vain vähän.
Teatteri ja esiintyminen ovat opettaneet minulle rohkeutta.

Tulevaisuus

Olen kiinnostunut politiikasta.
Haluan oppia uusia asioita suomalaisesta yhteiskunnasta.
Kun tulisin Suomeen,
luin paljon kirjoja ja pohdin myös kotimaatani.

Tulevaisuudessa haluaisin opiskella lisää.
Haluan opiskella maailmanpolitiikkaa yliopistossa.
Tahdon työskennellä globaalissa järjestössä Euroopassa.
Kun opiskelen lisää,
voin löytää keinoja auttaa entistä kotimaatani.
Minulla on unelma: haluan tehdä
entisistä kotimaastani Afganistanista paremman paikan.
Toivon, että kotimaassani on tulevaisuudessa
demokratia ja tasa-arvo.

Kotimaassani tytöt eivät voi käydä koulua.
Heidän täytyy jäädä kotiin ja tehdä ruokaa perheelle.
En halua asua sellaisessa maassa.
Jos minä saan joskus tyttären,
haluan että hän saa opiskella ja mennä töihin.

Joskus minulla on ikävä Afganistaniin,
mutta kun näen sieltä uutisia, minulle tulee paha olo.
Afganistanissa pommit räjähtelevät.
Pommien vuoksi joka päivä joku kuolee.

Terveiset Suomeen muuttaville

Pitää yrittää, pitää opiskella ja pitää tehdä töitä.

Kun saavu in Suomeen, ympärillä oli vain metsää.

Majeed: Vaikeinta on matematiikka ja talvi

Saapuminen Suomeen

Saavuvin Suomeen marraskuussa 2015.

Halusin muuttaa Suomeen,
koska monet ystäväni asuivat täällä.
Kuulin heiltä hyviä asioita Suomesta.

Olen kotoisin Iranista.
Tulin Suomeen Turkin kautta.
Matka Suomeen oli pitkä.
Se kesti kaksi kuukautta.

Kun tulin Suomeen,
saavuvin ensimmäiseksi kaupunkiin nimeltä Oulu.
Se oli vähän pelottava paikka.

Asuin vastaanottokeskuksessa.
Vastaanottokeskus oli keskellä metsää.

Lähin kauppa oli monen kilometrin päässä.
Myös bussipysäkille oli pitkä matka.

Kun katsoin ikkunasta ulos, kaikkialla näkyi vain metsää.
Ulkona oli pimeää ja lunta oli paljon.
Ajattelin, että tämä ei ole normaalia.
Minä pohdin: "Mihin olen tullut?"
Minä en viihtynyt vastaanottokeskuksessa.
Siellä piti mennä nukkumaan aina hyvin aikaisin.
Se oli minusta erikoista.

Onneksi pääsin muutaman päivän kuluttua
muuttamaan pääkaupunkiseudulle.
Ny asun pääkaupunkiseudulla.
Viihdyn täällä paremmin kuin Oulussa.

Suomen kielen vaikeus

Suomen kieli on vaikeaa.
Joskus ihmiset nauravat, kun puhun suomea ja teen virheitä.
Se harmittaa minua.
Jotkut huomauttavat, että puhun suomea oudosti.

Minusta kirjakielen ja puhekielen väliset erot ovat vaikeita.
Ihmiset puhuvat nopeasti.
He puhuvat eri tavalla kuin koulussa opetetaan.
Kun suomalainen puhuu nopeasti, minä en ymmärrä.

Minun pitää varmaankin puhua rohkeammin ja kuunnella suomenkielisiä keskusteluita.

Uudessa maassa on paljon asioita, mitä pitää osata.
Minusta tuntuu,
että maahanmuuttaja ei saa tehdä yhtään virhettä.
Hänen pitää osata heti puhua täydellistä suomea.

Suomen kielen kaunein sana on *rakkaus*.
En osaa sanoa, mikä on vaikein sana.
Mikään ei ole liian vaikea.

Työnhaku

Pari viikkoa sitten hain lehdenjakajan työtä.
Aluksi kaikki meni hyvin.

Tutustuin työhön toisen työntekijän kanssa.
Ajelimme autolla ympäri kaupunkia.
Me jaoimme mainoksia koteihin.
Myöhemmin soitin työpaikalle.
Minä kuulin, että en saa työtä.
Syyinä oli, että en puhu suomea tarpeeksi hyvin.
Se oli tosi ikävää!

Tyttöystävä naapurista

Suomalaiset ovat erilaisia kuin iranilaiset.
Suomalaiset ovat melko epäsosiaalisia.
Naapurit eivät aina edes tervehdi toisiaan.
Joskus joku naapuri sanoo: "Moi!"

Koulussa olen joskus yksinäinen.
Suomalaiset nuoret eivät tule juttelemaan.
Minulla on kuitenkin suomalaisia ystäviä.

Minulla on myös suomalainen tyttöystävä.
Tutustuin häneen, kun hän asui naapurissani.

Pitää olla tekemistä

Suomessa vaikeita asioita ovat
matematiikan opiskelu ja talvi.

Talvella ihmiset seisovat masentuneina bussipysäkillä
eivätkä puhu toisilleen.

Jos on tekemistä, niin elämä sujuu hyvin.

Pidän rutiineista.

On tärkeää käydä koulua tai tehdä töitä.

Aamulla on hyvä lähteä heti liikkeelle.

Aamulla myös opiskelu sujuu hyvin.

Kun olen pirteä, oppiminen on helppoa.

Joskus koulua oli illalla.

Se oli minusta raskasta.

Haluan tehdä elämässäni tärkeitä asioita.

Haluan olla myös ihmisten kanssa.

En halua olla yksin kotona ja odottaa.

Joka päivä perunaa

Paras suomalainen ruoka on lohi.

Makaronilaatikossa on jauhelihaa ja makaronia.

En pidä makaronilaatikosta
Peruna on tylsä ruoka.
Olen miettinyt, miksi perunaa syödään Suomessa niin paljon.
Suomalaiset syövät perunaa melkein joka päivä.

Ajatuksia luonnosta

Pidän merestä.
Meri näyttää ihanalta, kun on hyvä sää.

Metsä on mielestäni pelottava paikka.

Kesällä kävin uimassa Sipoossa ja Vuosaarella.

Juhannuksena menin tyttöystäväni kanssa telттаilemaan.
Aluksi meidän oli tarkoitus vuokrata vene.
Kaikki veneet olivat varattuja.
Niinpä vuokrasimme auton.
Ajoimme metsään järven rannalle.
Nukuimme teltassa.
Se oli hauskaa!

Pidän kesästä hyvin paljon.

Kesä on paras vuodenaika.
Kesällä ihmiset ovat ulkona.
He puhuvat enemmän kuin talvella.

Minä en pidä talvesta, koska silloin on kylmä.
Kylmällä säällä on tylsää kävellä kauppaan.
Onneksi minulla on auto.

Tulevaisuus

Peruskoulun jälkeen haluan opiskella.
Tulevaisuudessa haluan saada hyvän työpaikan.
Haluan opiskella mekaanikoksi.
Autojen korjaaminen kiinnostaa minua.

Haluan myös opiskella kieliä, kuten espanjaa ja englantia.
Tällä hetkellä tahdon asua Suomessa.
En tiedä, missä asun tulevaisuudessa.
Me elämme vain kerran, ja aika pitää käyttää hyvin.

Terveisiä Suomeen muuttaville ja suomalaisille

Olisi mukavaa, jos ihmiset auttaisivat toisiaan enemmän.
Hyvin suomea puhuvat maahanmuuttajat voivat auttaa heitä,

jotka eivät vielä osaa kieltä.

Koulussa minä tykkään auttaa muita opiskelijoita.

Puhun arabiaa,

joten voin neuvoa muita arabiankielisiä opiskelijoita.

Kaikki ihmiset eivät kuitenkaan auta toisiaan.

Monet haluavat vain hoitaa omia asioitaan.

On tärkeää,

että suomalaiset ja maahanmuuttajat tutustuvat toisiinsa.

Jotkut maahanmuuttajat istuvat vain kotona.

He eivät tapaa muita ihmisiä.

Hei eivät myöskään puhu suomea.

Se on huono asia.

Suomen kieli on vaikeaa.

Täytyy olla motivaatiota, jotta voi oppia suomen kieltä.

Täytyy puhua paljon suomalaisille.

Joka päivä oppii lisää.

Tärkeintä on se,

että ihmiset auttavat toisiaan ja puhuvat toisilleen.